

ФУРУНКУЛЬОЗ ВИМЕНІ КОРІВ

Богданович П.О., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Науменко С.В.**, д. вет. н., професор
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Фурункульоз вим'я у корів – це гнійне запалення волосяних фолікулів і сальних залоз, що вражає шкіру вимені. Захворювання викликається гнійною мікрофлорою: стафілококами *Staphylococcus* (білим і золотавим), стрептококами *Streptococcus*. Захворюванню сприяють забруднення шкіри (гнійничкові ураження рук доярок, брудні рушники для обтирання вимені, брудна вода для обмивання вимені) і, особливо, вивідних проток сальних і потових залоз; також слід враховувати ендогенні фактори: порушення роботи різних органів і систем, особливо зниження імунітету шкіри, а також травми вимені.

Між сосками або близько підстави сосків в шкірі і підшкірній клітковині з'являються слабо обмежені, щільної консистенції, болючі, гарячі на дотик поодинокі або множинні вузли величиною від чечевичного зерна до волоського горіха. Спочатку вони бувають покриті червоною або синюватою шкірою, яка приблизно через тиждень жовтіє, тоншає, розривається, і з вузлів виливається кров'янисто-гнійний вміст з зеленувато-жовтою густою пробкою. На місці прорива фурункула утворюється кратерообразная виразка, яка в подальшому рубцюється через 3-4 дня. Зазвичай з'являється кілька фурункулів, а іноді, при хронічній формі перебігу хвороби, вони бувають розсіяні у великій кількості майже по всьому вимені. У таких випадках вони меншого розміру (з велику горошину). У хворих тварин під час доїння спостерігаються деяка хворобливість і незначне зменшення секреції молока. Захворювання ускладнюється флегмоною, індурацією вимені, іноді сепсисом.

Перш ніж приступити до лікування уражених фурункульозом ділянок шкіри, здійснюють ретельний туалет вимені: миють теплою водою з милом або з будь-яким антисептичним розчином (розчином йоду в розведенні 1: 500 або 1: 1000.), вистригають волосся, видаляють скоринки підсохлого ексудату. Вершини зрілих вогнищ змашують чистим іхтіолом, зрілі фурункули розкривають хрестоподібно. Розкриті фурункули покривають іхтіоловою або стрептоцидною маззю, застосовують сухе тепло, внутрішньовенно розчин стрептоцида 1% 200-300 мл, хлориду кальцію 10% р-р 150 мл. Якщо фурункули ще не дозріли, то головки змашують іхтіоловою маззю, іхтіол-гліцерином (порівну). При множинному фурункульозі застосовують антибіотики, хлорид кальцію внутрішньовенно. Щоб лікування виявилось ефективним, слід уникати зайвого зрошення вимені водою і навіть антисептичними розчинами.

Корисно опромінення синьою лампою або перебування хворої тварини на сонці. Здавна для лікування фурункульозу у тварин використовували мед у формі медових пшеничних коржів, мазей на коров'ячому маслі або риб'ячому жирі. При масовому фурункульозі у корів необхідно звернути увагу на гігієнічний стан приміщень і шкіри вимені (регулярне обробляння вимені дезінфікуючими засобами, своєчасне лікування ран і травм вимені), а також на повноцінність раціону. *Фурункули не рекомендують видавлювати, щоб не поширювати інфекцію*

Важливо:

- Фурункульоз вим'я може призвести до маститу, тому важливо розпочати лікування при появі перших симптомів.
- Захворювання може передаватися від хворої корови до здорової, тому важливо ізолювати хворих тварин.

Фурункульоз вимені – це серйозне захворювання, яке може призвести до погіршення якості молока. Своєчасна діагностика та лікування фурункульозу вимені дають можливість

зберегти якість молока. Для профілактики фурункульозу вимені необхідно дотримуватися правил гігієни при доїнні та годівлі корів.

Бібліографічний список:

1. Петренко, В. Ф. Хвороби вимені у корів: діагностика, лікування, профілактика / В. Ф. Петренко, А. І. Шевченко. - К.: Аграрна наука, 2015. - 280 с.
2. Полная энциклопедия животноводства / сост. Ю. Д. Бойчук. — Харьков:Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2015. — 416 с. : ил.
3. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин [текст]: підручник / В. І. Левченко, В. В. Влізло, І. П. Кондрахін та ін.; За ред. В. І. Левченка – Біла Церква, 2004. – 608 с.
4. Максименко В. В. Диспансеризація тварин – профілактика хвороб / В. В. Максименко // Вет. медицина України. – 2004. – № 12. – С. 17–18.